

VODIČ ZA OSNIVANJE FIRME

Zakonski okvir – Sektorske dozvole – Postupak

VODIČ ZA OSNIVANJE FIRME

Zakonski okvir
Sektorske dozvole
Postupak

Beograd, 2012.

SADRŽAJ:

UVOD	5
I OSNOVNA NAČELA	7
Pravni subjekti	7
Privredno društvo	7
Pravne forme privrednog društva	7
Osnivanje privrednog društva od strane stranog lica	8
Ovajanje delatnosti	8
Osnivački akti	8
Registracija	9
Odgovornost osnivača	9
Sedište i poslovno ime	9
Zastupnici i prokura	10
Imovina društva	11
Reorganizacija društva	11
Povezivanje društava	11
II PRAVNE FORME, OSNIVANJE I RAD	12
Ortačko društvo	12
Komanditno društvo	14
Društvo sa ograničenom odgovornošću	16
Akcionarsko društvo	20
Preduzetnik	25
Ogranak	26
Predstavništvo stranog privrednog društva	27
Poslovno udruženje	28
III POSEBNE DOZVOLE	29
IV OTPOČINJANJE POSLOVNE AKTIVNOSTI	39
V KRATAK PUTOKAZ ZA OSNIVANJE FIRME – Ko će mi pomoći?	41
VI KORISNE ADRESE	42

UVOD

Poštovani korisnici,

U procesu pridruživanja Evropskoj uniji, Republika Srbija sprovodi promene zakona i propisa koji će znatno uticati na poslovnu zajednicu. Te promene su nužne kako bi srpske firme ispunile evropske standarde i bile konkurentne, kako na tržištu Evropske unije tako i na globalnom tržištu.

Vodič za osnivanje firme pruža budućim domaćim i stranim ulagačima informacije, uputstva i podršku, kako i pod kojim uslovima da otpočnu biznis.

Strana pravna i fizička lica mogu osnivati privredna društva i druge oblike poslovanja, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i zakonom kojim se uređuju strana ulaganja.

Strani ulagač može da:

- osnuje sopstveno privredno društvo (do 100% vlasništva)
- kupi akcije postojećeg privrednog društva
- dobije dozvolu (koncesiju) za korišćenje prirodnog bogatstva, dobra u opštoj upotrebi ili obavlja delatnost od opšteg interesa, u skladu sa zakonom
- dobije odobrenje da izgradi, iskorišćava i transferiše (B.O.T. – Build operate and transfer) određeni objekat, postrojenje ili pogon, kao i objekte infrastrukture i komunikacija
- stiče svako drugo imovinsko pravo stranog ulagača kojim on ostvaruje svoje poslovne interese

Iskreno se nadamo da ćete pronaći korisne informacije u ovoj publikaciji.

Privredna komora Srbije uvek stoji na raspolaganju svim domaćim i stranim privrednim subjektima, kojima pruža poslovne informacije, usluge i kontakte.

Privredna komora Srbije

I OSNOVNA NAČELA

Osnivanje, organizacija i registracija privrednih društava i ostalih oblika organizovanja uređeni su Zakonom o privrednim društvima („Sl. glasnik RS” br. 36/11 i 99/11), Zakonom o postupku registracije u Agenciji za privredne registre („Sl. glasnik RS” br. 99/11), Pravilnikom o sadržini registra privrednih subjekata i dokumentaciji potrebnoj za registraciju („Sl. glasnik RS” br. 6/12) i Odlukom o naknadama za poslove registracije i druge usluge koje pruža Agencija za privredne registre („Sl. glasnik RS” br. 5/12). Odredbe Zakona o privrednim društvima primenjuju se i na oblike obavljanja privrednih delatnosti koji su osnovani i posluju u skladu s posebnim zakonima.

Ovi propisi, odnosno njihova rešenja, prilagođeni su standardima koji važe u Evropskoj uniji i razvijenim tržišnim privredama.

PRAVNI SUBJEKTI

- Privredno društvo
- Preduzetnik
- Ogranak privrednog društva
- Predstavništvo stranog privrednog društva
- Poslovno udruženje
- Drugi oblici organizovanja

PRIVREDNO DRUŠTVO

- Privredno društvo je pravno lice koje obavlja delatnost u cilju sticanja dobiti, a svojstvo pravnog lica stiže u skladu sa zakonom o registraciji.

PRAVNE FORME PRIVREDNOG DRUŠTVA

- Ortačko društvo
- Komanditno društvo

- Društvo sa ograničenom odgovornošću
- Akcionarsko društvo

OSNIVANJE PRIVREDNOG DRUŠTVA OD STRANE STRANOG LICA

- Strana pravna i fizička lica mogu osnivati privredna društva, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuju strana ulaganja.
- Strani ulagač u pogledu svog uloga uživa jednak položaj, prava i obaveze kao i domaća fizička i pravna lica, ukoliko Zakonom o stranim ulaganjima nije drugačije predviđeno.

OBAVLJANJE DELATNOSTI

- Privredno društvo se osniva na neodređeno ili određeno vreme. Smatra se da je društvo osnovano na neodređeno vreme ako osnivačkim aktom, odnosno statutom, nije drugačije određeno.
- Privredno društvo ima pretežnu delatnost, a može obavljati i druge delatnosti koje nisu zabranjene zakonom, nezavisno od toga da li su određene osnivačkim aktom, odnosno statutom.
- Posebnim zakonom može se usloviti registracija ili obavljanje određene delatnosti izdavanjem prethodnog odobrenja, saglasnosti ili drugog akta nadležnog organa.

OSNIVAČKI AKTI

- Osnivački akt privrednog društva je konstitutivni akt društva koji ima formu odluke o osnivanju, ako društvo osniva jedno lice ili ugovora o osnivanju, ako društvo osniva više lica.
- Sadržina osnivačkog akta društva utvrđena je za svaku formu posebno.
- Pored osnivačkog akta, privredno društvo može imati i ugovor društva kojim se regulišu međusobni odnosi osnivača u vezi s društvom. Ugovor ne proizvodi dejstvo

prema trećim licima.

- Osnivački akt akcionarskog društva se ne menja, a akcionarsko društvo pored osnivačkog akta ima statut, kojim se uređuje upravljanje društvom i druga pitanja u skladu sa zakonom.

REGISTRACIJA

- Privredno društvo stiče svojstvo pravnog lica registracijom, odnosno unošenjem podataka o tom društvu u Registar, na način propisan Zakonom o postupku registracije u Agenciji za privredne registre.

ODGOVORNOST OSNIVAČA

- Članovi društva odgovaraju za obaveze društva u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju pojedine pravne forme društva, kao i u slučajevima iz člana 18. Zakona o privrednim društvima (zloupotreba pravila o ograničenoj odgovornosti, odnosno „probijanje pravne ličnosti”).

SEDIŠTE I POSLOVNO IME

- Sedište privrednog društva je mesto na teritoriji Republike Srbije iz koga se upravlja društvom, koje je kao takvo određeno osnivačkim aktom ili odlukom skupštine.
- Privredno društvo posluje i učestvuje u pravnom prometu pod poslovnim imenom koje je registrovalo u skladu sa zakonom o registraciji. Poslovno ime obavezno sadrži naziv, pravnu formu i mesto u kome je sedište društva.

Pravna forma se označava u poslovnom imenu na sledeći način:

- „ortačko društvo”, „o.d” ili „od”;
- „komanditno društvo”, „k.d.” ili „kd”;
- „društvo s ograničenom odgovornošću”, „d.o.o” ili „doo”;
- „akcionarsko društvo”, „a.d.” ili „ad”.

Pored poslovnog, društvo može u poslovanju da koristi i

skraćeno poslovno ime, pod istim uslovima pod kojima koriste poslovno ime.

- Preduzetnik, takođe, obavlja delatnost pod poslovnim imenom koje sadrži ime i prezime preduzetnika, opis pretežne delatnosti, oznaku preduzetnik ili „pr” i sedište.

ZASTUPNICI I PROKURA

- Privredno društvo preuzima prava i obaveze u pravnom prometu preko zastupnika, koji mogu biti zakonski (statutarni) zastupnici društva, punomoćnici po zaposlenju i prokuristi.
- Zakonski zastupnici su lica koja su zakonom određena za svaki pojedini oblik društva. Zakonski zastupnik može biti fizičko lice ili društvo registrovano u Srbiji. Društvo mora imati najmanje jednog zakonskog zastupnika koji je fizičko lice. Osim njih, zastupnici društva su i lica koja su aktom ili odlukom nadležnog organa društva ovlašćena da zastupaju društvo i kao takva registrovana u skladu sa zakonom o registraciji.
- Lica koja kao zaposleni rade na poslovima čije obavljanje u redovnom poslovanju uključuje i zaključenje određenih ugovora ili preuzimanje drugih pravnih radnji, ovlašćena su da kao punomoćnici društva zaključuju i ispunjavaju te ugovore u granicama poslova na kojima rade, bez posebnog punomoćja.
- Prokuristi zastupaju društvo na osnovu poslovnog punomoćja kojim društvo ovlašćuje jedno ili više fizičkih lica da u njegovo ime i za njegov račun zaključuju pravne poslove i preuzimaju druge pravne radnje. Prokura je neprenosiva i prokurista ne može dati punomoćje za zastupanje drugom licu.
- Ograničenje (potrebno je posebno ovlašćenje) prokure odnosi se na raspolaganje imovinom društva, odnosno na sticanje, otuđenje ili opterećenje nepokretnosti, udela i akcija, preuzimanje meničnih obaveza i obaveza jemstva, zaključivanje ugovora o zajmu i kreditu i zastupanje u sudskim postupcima i pred arbitražom.

IMOVINA DRUŠTVA

- Imovinu društva čine stvari i prava u vlasništvu društva, kao i druga prava društva.
- Ulozi u društvo mogu da budu novčani i nenovčani i izražavaju se u dinarima. Nenovčani ulozima mogu biti u stvarima i pravima, ako zakonom za pojedine forme društava nije drugačije određeno.

REORGANIZACIJA DRUŠTVA

- Reorganizacija društva podrazumeva:
  - promenu pravne forme, tj. prelazak iz jedne pravne forme u drugu;
  - statusne promene: pripajanje, spajanje, podela i izdavanje, u kojima se društvo reorganizuje tako što na drugo društvo prenosi imovinu i obaveze, dok njegovi članovi u tom društvu stiču udele ili akcije;
  - statusne promene u likvidaciji.

POVEZIVANJE DRUŠTAVA

- Povezana privredna društva čine dva ili više društava, koja se međusobno povezuju:
  - putem učešća u osnovnom kapitalu, društva povezana kapitalom;
  - putem ugovora, društva povezana ugovorom;
  - putem učešća u kapitalu i putem ugovora, mešovito povezana društva.
- Povezana društva organizuju se kao koncern, holding i društva sa uzajamnim učešćem u kapitalu.
- Zabranjeno je povezivanje društava suprotno propisima o zaštiti konkurencije.

II PRAVNE FORME, OSNIVANJE I RAD

ORTAČKO DRUŠTVO

- Ortačko društvo je društvo dva ili više ortaka, fizičkih i/ili pravnih lica, koji su neograničeno solidarno odgovorni svojom celokupnom imovinom za obaveze društva.
- Ako ugovor o osnivanju društva ili drugi ugovor između ortaka sadrži odredbu o ograničenju odgovornosti ortaka prema trećim licima, ta odredba nema pravno dejstvo.

SADRŽINA UGOVORA O OSNIVANJU

- Ime, jedinstveni matični broj i prebivalište za domaće fizičko lice, odnosno ime, broj pasoša ili drugi identifikacioni broj i prebivalište za strano fizičko lice; poslovno ime, matični broj i sedište za domaće pravno lice, odnosno poslovno ime, broj registracije ili drugi identifikacioni broj i sedište za strano pravno lice.
- Poslovno ime i sedište društva.
- Pretežna delatnost društva.
- Naznačene vrste i vrednosti uloga svakog ortaka.
- Može da sadrži i druge elemente od značaja za društvo i ortake.

UGOVOR ORTAKA DRUŠTVA

- Ortačko društvo, pored osnivačkog akta, može imati ugovor ortaka društva, kojim se određuje poslovanje društva i upravljanje.
- Ugovor ortaka društva proizvodi dejstvo isključivo između članova društva koji su ga zaključili i ne prilaže se uz prijavu za registraciju.

ULOG

- Ortak može u društvo da uloži novac, stvari, prava, rad ili usluge.
- Ortaci ulažu jednake uloge u društvo, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.

RASPOLAGANJE ULOGOM

- Ortak društva nije dužan da poveća ulog iznad iznosa određenog ugovorom o osnivanju, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.
- Prenos uloga među ortacima društva je slobodan, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.
- U slučaju smrti ortaka, udeo ortaka se ne nasleđuje, već se raspoređuje srazmerno na preostale ortake, ako ugovorom o osnivanju nije određeno da društvo nastavlja da posluje sa naslednicima preminulog ortaka.

ODLUČIVANJE

- Ortaci odluke donose jednoglasno, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.
- Ugovorom o osnivanju može se odrediti da se neke ili sve odluke donose većinom glasova, kao i broj glasova svakog ortaka.
- Za odluke o pitanjima izvan redovne delatnosti, kao i odluke o prijemu novog ortaka, neophodna je saglasnost svih ortaka.

RASPODELA DOBITI I GUBITKA

- Dobit i gubitak društva raspoređuje se ortacima društva na jednake delove, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.

POSLOVOĐENJE

- Svaki ortak ima ovlašćenje za obavljanje radnji u redovnom poslovanju društva (poslovođenje).

- Radnje koje ne spadaju u redovno poslovanje društva nisu obuhvaćene ovlašćenjem i za njih je potrebna saglasnost svih ortaka, ako ugovorom o osnivanju nije drugačije određeno.
- Ako je ugovorom o osnivanju ili ugovorom ortaka određeno da su jedan ili više ortaka ovlašćeni za poslovođenje, ostali ortaci nemaju ovlašćenje za poslovođenje.

Propisana dokumentacija i naknada za registraciju:

1. Ugovor o osnivanju sa overenim potpisima članova društva.
2. Dokaz o identitetu članova – fotokopija lične karte ili pasoša, odnosno izvod iz matičnog registra, ako je osnivač pravno lice koje nije registrovano u Agenciji za privredne registre.
3. Odluka o imenovanju zastupnika, ako nije imenovan ugovorom o osnivanju.
4. Potpis zastupnika overen od strane nadležnog organa overe.
5. Potvrda banke o uplati novčanog uloga, odnosno sporazum članova o proceni vrednosti nenovčanog uloga, ili procena vrednosti nenovčanog uloga, ako se ulog uplaćuje/unosi u društvo do osnivanja.

Naknada za registraciju osnivanja iznosi 4.500,00 din, a prilikom podnošenja prijave za osnivanje uplaćuje se i naknada za registraciju i objavljivanje osnivačkog akta u iznosu od 1.000,00 dinara.

KOMANDITNO DRUŠTVO

- Komanditno društvo jeste privredno društvo koje ima najmanje dva člana, od kojih najmanje jedno lice odgovara neograničeno solidarno za obaveze društva (komplementar), a najmanje jedno lice odgovara ograničeno do visine svog ugovorenog uloga (komanditor).
- Komplementari imaju status ortaka ortačkog društva.

PRIMENA ODREDBI O ORTAČKOM DRUŠTVU

- Na komanditno društvo primenjuju se odredbe o ortačkom društvu, ako zakonom nije drugačije uređeno.
- Ugovor o osnivanju komanditnog društva, pored elemenata propisanih za ortačko društvo, obavezno sadrži i oznaku koji je član društva komplementar, a koji komanditor.
- Na uloge i udele komplementara shodno se primenjuju odredbe o ortačkom društvu, a komanditor može slobodno preneti svoj udeo na drugog komanditora ili na treće lice.
- Članovi komanditnog društva učestvuju u deobi dobiti i pokriću gubitaka srazmerno svojim udelima u društvu, ako osnivačkim aktom nije drugačije određeno.
- Komplementari vode društvo i zastupaju ga.

Propisana dokumentacija i naknada za registraciju:

1. Ugovor o osnivanju sa overenim potpisima članova društva.
2. Dokaz o identitetu članova – fotokopija lične karte ili pasoša, odnosno izvod iz matičnog registra, ako je osnivač pravno lice koje nije registrovano u Agenciji za privredne registre.
3. Odluka o imenovanju zastupnika, ako nije imenovan ugovorom o osnivanju.
4. Potpis zastupnika overen od strane nadležnog organa overe.
5. Potvrda banke o uplati novčanog uloga, odnosno sporazum članova o proceni vrednosti nenovčanog uloga, ili procena vrednosti nenovčanog uloga, ako se ulog uplaćuje/unosi u društvo do osnivanja.

Naknada za registraciju osnivanja iznosi 4.500,00 din, a prilikom podnošenja prijave za osnivanje uplaćuje se i naknada za registraciju i objavljivanje osnivačkog akta u iznosu od 1.000,00 dinara.

DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

- Društvo sa ograničenom odgovornošću je društvo u kome jedan ili više članova (fizičkih i/ili pravnih lica) imaju udele u osnovnom kapitalu. Članovi društva ne odgovaraju svojom imovinom za obaveze društva, osim u slučaju zloupotrebe pravila o ograničenoj odgovornosti.
- Članovi društva sa ograničenom odgovornošću svoje međusobne odnose u društvu, kao i odnose sa društvom, uređuju slobodno, ako zakonom nije drugačije uređeno.

SADRŽINA OSNIVAČKOG AKTA

1. Lično ime i prebivalište, odnosno poslovno ime i sedište člana društva.
2. Poslovno ime i sedište društva.
3. Pretežna delatnost društva.
4. Ukupan iznos osnovnog kapitala društva.
5. Iznos novčanog uloga, odnosno novčana vrednost i opis nenovčanog uloga svakog člana društva.
6. Vreme uplate, odnosno novčana vrednost i opis nenovčanog uloga svakog člana društva.
7. Udeo svakog člana društva u ukupnom osnovnom kapitalu izražen u procentima.
8. Određivanje organa društva i njihovih nadležnosti; ako osnivački akt ne sadrži ove odredbe, organi društva imaju nadležnosti predviđene zakonom.

UGOVOR ČLANOVA DRUŠTVA

- Društvo sa ograničenom odgovornošću, pored osnivačkog akta, može imati ugovor članova društva kojim se regulišu njihovi međusobni odnosi u vezi sa društvom.
- Ugovor članova društva proizvodi dejstvo isključivo između članova društva koji su ga zaključili i ne prilaže se uz prijavu za registraciju.

OSNOVNI KAPITAL I ULOZI

- Ulog u društvo sa ograničenom odgovornošću može biti novčani i nenovčani, i izražava se u dinarima. Nenovčani ulози mogu biti u stvarima i pravima.
- Osnovni kapital društva sa ograničenom odgovornošću iznosi najmanje 100 dinara, osim ako je posebnim zakonom predviđen veći iznos osnovnog kapitala za društva koja obavljaju određene delatnosti.
- Ulozi u društvo sa ograničenom odgovornošću ne moraju biti jednake vrednosti.

UPLATA I UNOŠENJE ULOGA

- Novčani i nenovčani ulog prilikom osnivanja društva mora se uplatiti, odnosno uneti u roku određenom u osnivačkom aktu, a taj rok ne može biti duži od pet godina.

UDELI

- Udeli u društvu nisu hartije od vrednosti.
- Prenos udela je slobodan, osim ako je zakonom ili osnivačkim aktom drugačije uređeno.
- Članovi društva imaju pravo preče kupovine udela koji je predmet prenosa trećem licu, osim ako je to pravo isključeno osnivačkim aktom ili zakonom.

RASPODELA DOBITI

- Članovi društva imaju pravo na udeo u dobiti utvrđenoj godišnjim izveštajem o poslovanju, ako osnivačkim aktom ili ugovorom nije drugačije utvrđeno.
- Dobit se deli među članovima društva srazmerno udelima, ako nije drugačije uređeno osnivačkim aktom.

ORGANI DRUŠTVA

- Upravljanje društvom može biti organizovano kao jednodomno ili dvodomno, što se određuje osnivačkim aktom.
- U slučaju jednodomnog upravljanja, organi društva su:

- skupština,
- jedan ili više direktora.
- U slučaju dvodomnog upravljanja, organi društva su:
  - skupština,
  - nadzorni odbor,
  - jedan ili više direktora.

SASTAV I DELOKRUG SKUPŠTINE

- Skupštinu čine svi članovi društva, a u jednočlanom društvu funkciju skupštine vrši jedini član društva.
- Ako osnivačkim aktom nije drugačije uređeno, skupština:
  - donosi izmene osnivačkog akta;
  - usvaja finansijske izveštaje i izveštaje revizora;
  - nadzire rad direktora i usvaja izveštaje direktora, ako je upravljanje društvom jednodomno;
  - usvaja izveštaje nadzornog odbora, ako je upravljanje društvom dvodomno;
  - odlučuje o povećanju i smanjenju osnovnog kapitala društva;
  - odlučuje o raspodeli dobiti i načinu pokrića gubitaka;
  - imenuje i razrešava direktora i utvrđuje naknadu za njegov rad, odnosno načela za utvrđivanje te naknade, ako je upravljanje društvom jednodomno;
  - bira i razrešava članove nadzornog odbora, ako je upravljanje društvom dvodomno;
  - imenuje revizora i utvrđuje naknadu za njegov rad;
  - odlučuje o pokretanju postupka likvidacije;
  - vrši i druge poslove, u skladu sa zakonom i osnivačkim aktom.

DIREKTORI I NADZORNI ODBOR

- Društvo ima jednog ili više direktora koji su zakonski zastupnici društva. Broj direktora određuje se osnivačkim aktom ili odlukom skupštine. Ako broj nije određen

osnivačkim aktom ili odlukom skupštine, smatra se da društvo ima jednog direktora.

- Direktora imenuje i razrešava skupština, odnosno nadzorni odbor, ako je upravljanje društvom dvodomno.
- Direktor zastupa društvo u skladu sa osnivačkim aktom, odlukama skupštine društva i uputstvima nadzornog odbora, ako je upravljanje društvom dvodomno.
- Direktor društva odgovara za uredno vođenje poslovnih knjiga i tačnost finansijskih izveštaja društva. Direktor je u obavezi da vodi evidenciju o svim donetim odlukama skupštine, u koju svaki član društva može izvršiti uvid.
- Ako je upravljanje društvom dvodomno, društvo ima i nadzorni odbor koji nadzire rad direktora.
- Član nadzornog odbora mora da ispunjava uslove propisane zakonom za direktora akcionarskog društva i ne sme biti zaposlen u društvu. Predsednika i članove nadzornog odbora bira i razrešava skupština društva.
- Nadzorni odbor:
  - određuje poslovnu strategiju društva;
  - bira i razrešava direktora i utvrđuje naknadu za njegov rad, odnosno načela za utvrđivanje te naknade;
  - nadzire rad i usvaja izveštaje direktora;
  - vrši unutrašnji nadzor nad poslovanjem društva;
  - vrši nadzor nad zakonitošću poslovanja društva;
  - ustanovljava računovodstvene politike i politike upravljanja rizicima;
  - predlaže skupštini izbor revizora i nagradu za njegov rad;
  - vrši i druge poslove određene osnivačkim aktom i odlukom skupštine.

Propisana dokumentacija i naknada za registraciju

1. Osnivački akt društva sa overenim potpisima članova društva.
2. Dokaz o identitetu članova društva – fotokopija lične karte ili pasoša fizičkog lica i/ili izvod iz registra u kome

je registrovano pravno lice.

3. Odluka o imenovanju zastupnika, ako nije određen osnivačkim aktom.
4. Potpis zastupnika overen od strane nadležnog organa overe.
5. Potvrda banke o uplati novčanog uloga, odnosno sporazum članova o proceni vrednosti nenovčanog uloga ili procena vrednosti nenovčanog uloga, ako se ulog uplaćuje, odnosno unosi u društvo do osnivanja.
6. Odluka o imenovanju predsednika i članova nadzornog odbora, ako je upravljanje dvodomno, a predsednik i članovi nadzornog odbora nisu imenovani osnivačkim aktom.

Naknada za registraciju osnivanja iznosi 4.500,00 din, a prilikom podnošenja prijave za osnivanje uplaćuje se i naknada za registraciju i objavljivanje osnivačkog akta u iznosu od 1.000,00 dinara.

AKCIONARSKO DRUŠTVO

- Akcionarsko društvo osniva jedno ili više fizičkih/pravnih lica, akcionara, a osnovni kapital društva podeljen je na akcije. Akcionari ne odgovaraju za obaveze društva, osim u slučaju zloupotrebe pravila o ograničenoj odgovornosti. Akcionarsko društvo odgovara za svoje obaveze celokupnom imovinom.
- Akcionarsko društvo može biti javno (ono koje je emitovalo hartije od vrednosti) i nejavno.
- Akcionari koji osnivaju društvo potpisuju osnivački akt i prvi statut društva.
- Osnivački akt akcionarskog društva se ne menja.
- Statutom se uređuje upravljanje društvom i druga pitanja u skladu sa zakonom. Statut i njegove izmene i dopune donosi skupština običnom većinom glasova svih akcionara sa pravom glasa, osim ako je veća većina predviđena statutom.

SADRŽINA OSNIVAČKOG AKTA

- Ime, jedinstveni matični broj i prebivalište akcionara koji je domaće fizičko lice, odnosno ime, broj pasoša ili drugi identifikacioni broj i prebivalište akcionara stranog fizičkog lica; poslovno ime, matični broj i sedište akcionara koji je domaće pravno lice odnosno poslovno ime, broj registracije ili drugi identifikacioni broj i sedište akcionara stranog pravnog lica.
- Poslovno ime i sedište društva.
- Pretežna delatnost društva.
- Ukupan iznos novčanog uloga, odnosno novčanu vrednost i opis nenovčanog uloga svakog od akcionara koji osnivaju društvo, i rok uplate, odnosno unosa uloga.
- Podaci o akcijama koje upisuje svaki akcionar koji osniva društvo i to: broj akcija, njihovu vrstu i klasu, njihovu nominalnu vrednost, odnosno kod akcija bez nominalne vrednosti, deo osnovnog kapitala za koji su one izdate.
- Izjava osnivača da osnivaju akcionarsko društvo i preuzimaju obavezu uplate, odnosno unosa uloga po osnovu upisanih akcija.

SADRŽINA STATUTA

- Poslovno ime i sedište društva.
- Pretežna delatnost društva.
- Podaci o visini upisanog i uplaćenog osnovnog kapitala, kao i podaci o broju i ukupnoj nominalnoj vrednosti odobrenih akcija, ako postoje.
- Bitni elementi izdatih akcija svake vrste i klase, u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala („Sl. glasnik RS” br. 31/11); kod akcija koje nemaju nominalnu vrednost i iznos dela osnovnog kapitala za koji su one izdate, odnosno računovodstvenu vrednost, uključujući i eventualne obaveze, ograničenja i privilegije vezane za svaku klasu akcija.
- Vrste i klase akcija i drugih hartija od vrednosti koje je društvo ovlašćeno da izda.

- Posebni uslovi za prenos akcija, ako postoje.
- Postupak sazivanja skupštine.
- Određivanje organa društva i njihovog delokruga, broja njihovih članova, bliže uređivanje načina imenovanja i opoziva tih članova, kao i način odlučivanja tih organa.
- Druga pitanja za koja je ovim ili posebnim zakonom određeno da ih sadrži statut akcionarskog društva.

ULOZI

- Ulozi akcionara mogu biti u novcu, stvarima i pravima, izraženim u dinarima.
- Ulog akcionara ne može biti u radu ili pružanju usluga akcionarskom društvu.

OSNOVNI KAPITAL

- Minimalni osnovni kapital za osnivanje akcionarskog društva iznosi 3.000.000,00 dinara, osim ako je posebnim zakonom predviđen veći iznos.
- Nominalna vrednost jedne akcije ne može biti niža od 100 dinara.
- Akcije mogu biti obične (daju akcionaru pravo na učešće i glasanje na skupštini, isplatu dividende, učešće u raspodeli likvidacionog ostatka ili stečajne mase, preče sticanje običnih akcija i drugo, u skladu sa zakonom i statutom) i preferencijalne (daju akcionaru jedno ili više povlašćenih prava utvrđenih statutom i odlukom o izdavanju; daju akcionaru pravo učešća u radu skupštine bez prava glasa, osim u slučajevima utvrđenim zakonom).
- Ukupna nominalna vrednost izdatih i odobrenih preferencijalnih akcija ne može biti veća od 50% osnovnog kapitala.
- Akcije se mogu slobodno prenositi, osim ako je statutom prenos akcija ograničen pravom preče kupovine ostalih akcionara ili prethodnom saglasnošću društva.

UPLATA /UNOS ULOGA

- Pre registracije društva akcionari su dužni da uplate, odnosno unesu uloge koji predstavljaju najmanje 25% osnovnog kapitala, pri čemu uplaćeni iznos novčanog dela osnovnog kapitala ne može biti niži od iznosa minimalnog osnovnog kapitala.
- Upisane akcije koje se u skladu sa osnivačkim aktom uplaćuju u novcu, uplaćuju se pre registracije osnivanja društva na privremeni račun otvoren kod poslovne banke u Republici Srbiji.
- Novčani i nenovčani ulog prilikom osnivanja društva ili povećanja kapitala moraju se uplatiti, odnosno uneti u roku određenom u osnivačkom aktu, odnosno odluci o povećanju kapitala, a taj rok za javno akcionarsko društvo ne može biti duži od dve godine.

ODNOS DRUŠTVA I AKCIONARA

- Jednak tretman akcionara – svi akcionari se pod jednakim okolnostima tretiraju na jednak način.

RASPODELA DOBITI

- Akcionar ima pravo na udeo u godišnjoj dobiti koju skupština odredi za deobu (dividenda).
- Dividenda se može plaćati u novcu ili u akcijama društva, u skladu sa odlukom o isplati dividende koju donosi skupština akcionara.
- Ako statutom nije drugačije određeno, društvo može plaćati privremenu dividendu (međudividendu) u bilo koje vreme između redovnih sednica skupštine, pod uslovima utvrđenim zakonom.

ORGANI DRUŠTVA

- Upravljanje društvom može biti organizovano kao jednodomno ili dvodomno, što se određuje statutom.
- U slučaju jednodomnog upravljanja, organi društva su:
  - skupština,

- jedan ili više direktora, odnosno odbor direktora.
- U slučaju dvodomnog upravljanja, organi društva su:
  - skupština,
  - nadzorni odbor,
  - jedan ili više izvršnih direktora, odnosno izvršni odbor.
- Skupštinu čine svi akcionari društva, a u jednočlanom društvu funkciju skupštine vrši jedini akcionar društva.
- Skupština odlučuje o:
  - izmenama statuta;
  - povećanju ili smanjenu osnovnog kapitala;
  - broju odobrenih akcija;
  - promenama prava ili povlastica bilo koje klase akcija;
  - statusnim promenama i promenama pravne forme;
  - sticanju i raspolaganju imovinom velike vrednosti;
  - raspodeli dobiti i pokriću gubitaka;
  - usvajanju finansijskih izveštaja;
  - usvajanju izveštaja odbora direktora/nadzornog odbora;
  - naknadama direktorima/članovima nadzornog odbora;
  - imenovanju i razrešenju direktora/članova nadzornog odbora;
  - pokretanju postupka likvidacije;
  - izboru revizora i naknadi za njegov rad;
  - drugim pitanjima koja su u skladu sa zakonom i statutom.
- Direktor može biti svako poslovno sposobno lice, a statutom se mogu odrediti i drugi uslovi koje određeno lice mora ispuniti da bi bilo direktor.
- Direktor ne može biti lice:
  - koje je direktor ili član nadzornog odbora u više od pet društava;
  - koje je osuđeno za krivično delo protiv privrede, tokom perioda od pet godina, računajući od dana pravosnažnosti presude, s tim da se u taj period ne računa vreme provedeno na izdržavanju kazne zatvora;

- kome je izrečena mera bezbednosti zabrana obavljanja delatnosti koja predstavlja pretežnu delatnost društva, za vreme dok traje ta zabrana.

Propisana dokumentacija i naknada za registraciju

1. Osnivački akt sa overenim potpisima članova društva.
2. Statut društva potpisan od strane članova društva.
3. Potvrda kreditne institucije o uplaćenim akcijama u novcu, odnosno procena ovlašćenog procenjivača vrednosti nenovčanog uloga ili potvrda nadležnog organa o proceni vrednosti nenovčanog uloga u skladu sa zakonom.
4. Odluka o imenovanju direktora, ako nisu određeni statutom.
5. Odluka o imenovanju članova nadzornog odbora, ako je upravljanje dvodomno a nisu određeni statutom.
6. Odluka o imenovanju članova izvršnog odbora, ako je upravljanje dvodomno.
7. Odluka o imenovanju zastupnika društva, ako nisu određeni statutom.
8. Potpis zastupnika overen od strane nadležnog organa overe.

Naknada za registraciju osnivanja iznosi 4.500,00 din, a prilikom podnošenja prijave za osnivanje uplaćuje se i naknada za registraciju i objavljivanje osnivačkog akta u iznosu od 1.000,00 dinara.

PREDUZETNIK

- Preduzetnik je poslovno sposobno fizičko lice koje obavlja delatnost u cilju ostvarivanja prihoda i koje je kao takvo registrovano u skladu sa zakonom.
- Preduzetnik za sve obaveze nastale u vezi sa obavljanjem svoje delatnosti odgovara celokupnom svojom imovinom, i u tu imovinu ulazi i imovina koja se stiče u vezi sa obavljanjem delatnosti.

- Preduzetnik može pisanim ovlašćenjem poveriti poslovođenje poslovno sposobnom fizičkom licu, poslovođi. Poslovođa mora biti u radnom odnosu kod preduzetnika.
- Preduzetnik može doneti odluku o nastavku obavljanja delatnosti u formi privrednog društva. Nakon gubitka svojstva preduzetnika, brisanjem iz registra i registracije osnivanja privrednog društva, to fizičko lice ostaje odgovorno celokupnom svojom imovinom za obaveze nastale u vezi sa obavljanjem delatnosti preduzetnika do trenutka brisanja iz registra preduzetnika.

Propisana dokumentacija i naknada za registraciju

Uz prijavu osnivanja prilaže se dokaz o identitetu preduzetnika – za domaće fizičko lice fotokopija lične karte, za stranca fotokopija pasoša ili fotokopija lične karte, ako je izdata strancu.

Naknada za registraciju iznosi 1.200,00 dinara.

OGRANAK

- Ogranak privrednog društva je izdvojeni organizacioni deo preko koga društvo obavlja delatnost u skladu sa zakonom.
- Ogranak nema svojstvo pravnog lica i u pravnom prometu istupa u ime i za račun privrednog društva, koje neograničeno odgovara za obaveze prema trećim licima koje nastanu u poslovanju njegovog ogranka.
- Ogranak može biti registrovan u skladu sa zakonom o registraciji, a obavezno se registruju ogranak domaćeg privrednog društva, ako ima zastupnika različitog od zastupnika društva ili je to propisano posebnim zakonom kao uslov za obavljanje delatnosti i ogranak stranog privrednog društva.

Propisana dokumentacija i naknada za registraciju

Uz prijavu obrazovanja ogranka prilaže se:

1. Odluka o obrazovanju ogranka.
2. Potpis zastupnika ogranka overen od nadležnog organa overe, ako to lice nije registrovani zastupnik.

Strano pravno lice koje obrazuje ogranak dostavlja:

1. Odluku o obrazovanju ogranka.
2. Izvod iz Registra u kome je to društvo registrovano, sa prevodom overenim od strane stalnog sudskog tumača.
3. Dokaz o brojevima računa preko kojih društvo posluje.
4. Potpis zastupnika ogranka overen od strane nadležnog organa overe.
5. Overenu izjavu kojom privredno društvo preuzima odgovornost za sve obaveze koje nastanu u vezi poslovanja ogranka, sa prevodom overenim od stalnog sudskog tumača.

Naknada za registraciju ogranka domaćeg privrednog društva iznosi 2.500,00 dinara, a za ogranak stranog privrednog društva 4.500,00 dinara.

PREDSTAVNIŠTVO STRANOG PRIVREDNOG DRUŠTVA

- Predstavništvo stranog privrednog društva je njegov izdvojeni organizacioni deo, koji može obavljati prethodne i pripremne radnje u cilju zaključenja pravnog posla tog društva.
- Predstavništvo nema svojstvo pravnog lica i može zaključivati samo pravne poslove u vezi sa svojim tekućim poslovanjem. Strano privredno društvo odgovara za obaveze prema trećim licima koje nastanu u poslovanju njegovog predstavništva.

Uz prijavu osnivanja predstavništva strano privredno društvo lice podnosi:

1. Odluku o obrazovanju predstavništva.
2. Izvod iz registra u kome je registrovano strano privredno društvo, sa prevodom overenim od strane stalnog sudskog tumača.
3. Dokaz o brojevima računa preko kojih strano privredno društvo posluje.
4. Potpis zastupnika predstavništva overen od nadležnog organa overe.
5. Izjavu ovlašćenog lica stranog privrednog društva kojom preuzima odgovornost za sve obaveze koje nastanu u vezi sa poslovanjem predstavništva, overenu od nadležnog organa overe, sa prevodom overenim od strane stalnog sudskog tumača.
6. Dokaz o uplati naknade na račun Agencije, u iznosu od 4.500,00 dinara.

POSLOVNO UDRUŽENJE

- Poslovno udruženje je pravno lice koje osnivaju dva ili više privrednih društava ili preduzetnika, radi postizanja zajedničkih interesa.
- Poslovno udruženje ne može obavljati delatnost radi sticanja dobiti.
- Na poslovno udruženje shodno se primenjuju propisi kojima se uređuje položaj udruženja.
- Poslovno udruženje ne može promeniti pravnu formu u formu privrednog društva.
- Naknada za registraciju udruženja iznosi 4.500,00 dinara.

III POSEBNE DOZVOLE

Dozvole za rad regulisane su posebnim zakonima za pojedine delatnosti.

Privredni subjekt koji u Registar Agencije za privredne registre upiše delatnost koja se može obavljati samo na osnovu prethodnog odobrenja/dozvole ili saglasnosti nadležnog organa, dužno je da ovakvo odobrenje dostavi prilikom registracije (npr. proizvodnja i promet naročito opasnih hemikalija, poslovi banaka, poslovi osiguravajućih društava). Upis je moguć tek po dobijanju odobrenja.

BANKE

Banka je akcionarsko društvo sa sedištem u Republici Srbiji, koje ima dozvolu za rad Narodne banke Srbije. Delatnost banke je primanje depozita i odobravanje kredita, a može obavljati i druge poslove u skladu sa zakonom – devizne, devizno–valutne i menjačke poslove, poslove platnog prometa i izdavanje platnih kartica i dr. Postupak osnivanja banke je dvofazan. U prvoj fazi osnivačima se izdaje preliminarno odobrenje, dok se u drugoj fazi izdaje dozvola za rad.

Banke mogu osnovati domaća i strana pravna i fizička lica.

Osnovni kapital

Osnovni kapital banke ne može biti manji od 10 miliona evra u dinarskoj protivvrednosti, prema zvaničnom srednjem kursu na dan uplate.

Filijala

Filijala je organizacioni deo banke koji nema status pravnog lica, a obavlja iste poslove kao i banka, u skladu sa zakonom.

Predstavništvo

Predstavništvo je organizacioni deo banke u inostranstvu ili strane banke u Republici Srbiji. Predstavništvo nema status pravnog lica i ne obavlja poslove koje obavlja banka, već poslove istraživanja tržišta i predstavlja banku, odnosno stranu banku čiji je deo.

Banka koja otvara filijalu ili predstavništvo u inostranstvu (banka osnivač), podnosi Narodnoj banci Srbije pismeni zahtev za dobijanje saglasnosti uz podnošenje dokumentacije.

- Zakon o bankama („Sl. glasnik RS”, br. 107/05, 91/10)

OSIGURANJE

Društvo za osiguranje osniva se kao akcionarsko društvo ili društvo za uzajamno osiguranje.

Delatnost osiguranja obavlja društvo za osiguranje koje je dobilo dozvolu nadležnog organa za obavljanje te delatnosti, kao i ogranak stranog društva za osiguranje koje je dobilo dozvolu nadležnog organa za obavljanje te delatnosti. Društvo za osiguranje može obavljati samo delatnost osiguranja.

O zahtevu za izdavanje dozvole za obavljanje poslova osiguranja, Narodna banka Srbije odlučuje rešenjem u kome se navode vrste osiguranja za koje se izdaje.

Osnovni kapital

Novčani deo osnovnog kapitala akcionarskog društva za osiguranje prilikom osnivanja ne može biti manji od dinarske protivvrednosti obračunate po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan uplate, i to za:

1. Životna osiguranja:	iznos u evrima
(1) životna osiguranja, osim dobrovoljnog penzijskog osiguranja	2.000.000
(2) dobrovoljno penzijsko osiguranje	3.000.000
(3) sve vrste životnih osiguranja	4.000.000

2. Neživotna osiguranja:

(1) osiguranje od nezgode i dobrovoljno zdravstveno osiguranje	1.000.000
(2) osiguranje motornih vozila–kasko, šinskih vozila–kasko i obavezno osiguranje od odgovornosti u saobraćaju	2.500.000
(3) ostala osiguranja imovine, ostala osiguranja od odgovornosti i druge vrste neživotnih osiguranja	2.000.000
(4) sve vrste neživotnih osiguranja	4.500.000

3. Reosiguranje 4.500.000

Akcionarsko društvo za osiguranje dužno je da u svom poslovanju obezbedi da osnovni kapital društva uvek bude u visini koja nije manja od navedenih iznosa.

- Zakon o osiguranju („Sl. glasnik RS”, br. 55/04.....107/09 i 99/11)

ZASTUPANJE U CARINSKOM POSTUPKU

Za obavljanje poslova ovlašćenog zastupnika u postupku podnošenja carinskih deklaracija o carinski dozvoljenom postupanju sa robom, privredna društva ili pojedinci moraju da ispunjavaju uslove prema Carinskom zakonu i poseduju odobrenje koje izdaje Uprava carine.

- Carinski zakon („Sl. glasnik RS”, br. 18/10)
- Uredba o carinski dozvoljenom postupanju sa robom („Sl. glasnik RS”, br. 93/10)

PREVOZ U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU

Odobrenje je potrebno za otpočinjanje delatnosti u: unutrašnjem drumskom saobraćaju za linijski prevoz putnika; u međunarodnom drumskom saobraćaju za linijski prevoz putnika; stanične usluge; otpremanje i agencijske usluge u drumskom prevozu.

Odobrenja daje nadležno Ministarstvo.

- Zakon o prevozu u drumskom saobraćaju („Sl. glasnik RS”, br. 46/95, 66/01, 61/05, 91/05 i 62/06)
- Zakon o međunarodnom prevozu u drumskom saobraćaju („Sl. list SRJ”, br. 60/98, 5/99, 44/99, 74/99, 4/00; „Sl. glasnik RS”, br. 101/05)

ISPITIVANJE PROIZVODA

Ocenu usaglašenosti proizvoda, procesa i usluga sa tehničkim propisima i standardima sprovode tela za ocenjivanje usaglašenosti, čija se kompetentnost utvrđuje akreditacijom i to za obavljanje poslova: ispitivanja; etaloniranja; kontrolisanja; sertifikacije proizvoda; sertifikacije sistema menadžmenta; sertifikacije osoba, laboratorija. Pored kompetentnosti za obavljanje navedenih poslova, akreditacijom se utvrđuje i kompetentnost za obavljanje drugih poslova ocenjivanja usaglašenosti, u skladu sa posebnim zakonom.

Postupak akreditacije pokreće se podnošenjem prijave Akredicionom telu Srbije.

Ako se nakon sprovedenog postupka akreditacije utvrdi da podnosilac prijave ispunjava zahteve odgovarajućih srpskih, odnosno međunarodnih i evropskih standarda i kada je primenljivo, ATS donosi odluku o akreditaciji i izdaje sertifikat o akreditaciji.

Sertifikat o akreditaciji se izdaje na određeno vreme, u skladu sa pravilima akreditacije.

- Zakon o akreditaciji („Sl. glasnik RS”, br. 73/10)

ENERGETSKE LICENCE I DOZVOLE

Licenca/dozvola se izdaje rešenjem koje donosi Agencija za energetiku Republike Srbije, po zahtevu energetskog subjekta, i to za sledeće delatnosti:

1. Proizvodnju električne energije ukupne instalisane snage preko 1 MW

2. Proizvodnju električne i toplotne energije u elektranama–toplanama (kombinovanim procesima proizvodnje) instalisane snage preko 1 MW
3. Prenos električne energije
4. Upravljanje prenosnim sistemom
5. Organizovanje tržišta električne energije
6. Trgovinu električnom energijom radi snabdevanja tarifnih kupaca
7. Distribuciju električne energije
8. Upravljanje distributivnim sistemom za električnu energiju
9. Trgovinu na malo električnom energijom za potrebe tarifnih kupaca
10. Trgovinu električnom energijom na tržištu električne energije
11. Proizvodnju derivata nafte
12. Transport nafte naftovodima
13. Transport derivata nafte produktovodima
14. Skladištenje nafte i derivata nafte
15. Trgovinu naftom i derivatima nafte
- 15a. Trgovinu na malo derivatima nafte (stanice za snabdevanje gorivom motornih vozila)
16. Transport prirodnog gasa
17. Upravljanje transportnim sistemom za prirodni gas
18. Skladištenje prirodnog gasa
19. Upravljanje skladištem prirodnog gasa
20. Distribuciju prirodnog gasa
21. Upravljanje distributivnim sistemom za prirodni gas
22. Trgovinu na malo prirodnim gasom za potrebe tarifnih kupaca

23. Trgovinu prirodnim gasom radi snabdevanja tarifnih kupaca

24. Trgovinu prirodnim gasom na slobodnom tržištu

Za obavljanje delatnosti proizvodnje toplotne energije, distribucije toplotne energije, upravljanja distributivnim sistemom za toplotnu energiju i trgovinu toplotnom energijom za potrebe tarifnih kupaca, licenca se izdaje rešenjem organa jedinice lokalne samouprave, određenog propisom jedinice lokalne samouprave.

- Zakon o energetici („Sl. glasnik RS”, br. 57/11 i 80/11)

PROIZVODNJA I PROMET LEKOVA I MEDICINSKIH SREDSTAVA

Nosilac dozvole za promet lekova, odnosno medicinskih sredstava na veliko, jeste pravno lice koje ima dozvolu za promet na veliko, koju je izdalo nadležno ministarstvo.

Delatnost prometa, proizvodnje lekova i medicinskih sredstava, pravna i fizička lica mogu obavljati po ispinjenju posebnih uslova za dobijanje dozvole.

Dozvole izdaje i vrši upis lekova i medicinskih sredstava Agencija za lekove i medicinska sredstva Srbije.

- Zakon o lekovima i medicinskim sredstvima („Sl. glasnik RS”, br. 30/10)

PROIZVODNJA I KORIŠĆENJE NAROČITO OPASNIH HEMIKALIJA

Distributeri koji obavljaju delatnost prometa naročito opasnih hemikalija i fizičko lice koje koristi naročito opasne hemikalije, dužni su da podnesu zahtev za dobijanje dozvole za obavljanje delatnosti prometa ili dozvole za korišćenje naročito opasnih hemikalija.

Dozvolu za obavljanje delatnosti prometa naročito opasnih hemikalija uvozniku, proizvođaču, odnosno daljem korisniku, izdaje Agencija za hemikalije.

- Zakon o hemikalijama („Sl. glasnik RS”, br. 36/09, 88/10 i 92/11)

DELATNOST PROIZVODNJE I PROMETA DUVANA

Proizvodnjom i prometom duvana može se baviti pravno lice. Fizičko lice – proizvođač duvana, pod uslovom da ima zaključene kooperativne ugovore sa proizvođačima duvana, odnosno sa obrađivačem duvana, takođe se može baviti ovom delatnošću.

Radi dobijanja dozvole, privredni subjekt podnosi Upravi za duvan zahtev za dobijanje dozvole za obavljanje proizvodnje duvana, sa dokazima o ispunjenosti uslova. Dozvola se izdaje na period od pet godina, a proizvođač duvana se upisuje u Registar proizvođača duvana bez uplate naknade za upis.

- Zakon o duvanu („Sl. glasnik RS”, br. 101/05...6/12)

PROIZVODNJA I PROMET NAORUŽANJA I VOJNE OPREME

Dozvolu za proizvodnju naoružanja i vojne opreme daje nadležni organ za poslove odbrane.

O preduzećima koja vrše promet naoružanja i vojne opreme vodi se evidencija.

Platni promet i kreditne poslove sa inostranstvom u oblasti spoljnotrgovinskog prometa naoružanja i vojne opreme obavlja ovlašćena banka koju odredi Vlada.

- Zakon o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme („Sl. list SRJ”, br.41/96 i „Sl. list SCG”, br. 7/05 – dr. zakoni)

DELATNOST GEOLOŠKOG ISTRAŽIVANJA I RUDARSTVO

Geološko istraživanje može izvoditi privredno društvo, odnosno drugo pravno lice i preduzetnik, koje je upisano u registar privrednih subjekata za obavljanje te delatnosti.

Za obavljanje primenjenih geoloških istraživanja neophodno je dobijanje rešenja o odobrenju za geološka istraživanja. Ovo rešenje izdaje nadležni organ, odnosno

Ministarstvo ili nadležni organ autonomne pokrajine, ako se istraživanja vrše na njenoj teritoriji.

- Zakon o rudarstvu i geološkim istraživanjima („Sl. glasnik RS”, br. 88/11)

STRUČNI POSLOVI PROSTORNOG UREĐENJA I URBANIZMA

Stručnim poslovima prostornog planiranja smatra se izrada prostornih planova i izrada i aktivnosti za njihovo sprovođenje.

Urbanistički projekat se izrađuje kada je to predviđeno urbanističkim planom, prostornim planom jedinice lokalne samouprave, odnosno prostornim planom područja posebne namene, za potrebe urbanističko–arhitektonskog oblikovanja površina javne namene i urbanističko–arhitektonske razrade lokacija.

Urbanistički projekat može da izrađuje privredno društvo, odnosno drugo pravno lice ili preduzetnik, koji su upisani u odgovarajući registar za izradu urbanističkih planova i izradu tehničke dokumentacije.

Izradom urbanističkog projekta rukovodi odgovorni urbanista arhitektonske struke sa odgovarajućom licencom, koju izdaje Inženjerska komora Srbije

- Zakon o planiranju i izgradnji („Sl. glasnik RS”, br. 72/09, 81/09 – ispr. i 64/10 – odluka US, 24/11)

DELATNOSTI ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA

Za izgradnju ili postavljanje, održavanje, korišćenje ili davanje na korišćenje javnih telekomunikacionih mreža i pripadajućih sredstava, kao i pružanje javno dostupnih komunikacionih usluga, potrebno je pribaviti dozvolu od Republičke agencije za elektronske komunikacije.

- Zakon o telekomunikacijama („Sl. glasnik RS”, br. 44/03, 36/06, 50/10)

OVLAŠĆENI REVIZOR I OVLAŠĆENI INTERNI REVIZOR

Usluge revizije mogu obavljati privredna društva koja su dobila dozvolu i koja imaju lica koja su stekla radom iskustvo na poslovima revizije i položila ispit za sticanje ovog profesionalnog zvanja. Dozvolu, odnosno sertifikat, izdaje Komora revizora.

- Zakon o računovodstvu i reviziji („Sl. glasnik RS”, br. 46/06 i 111/09)

ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Integralnim sistemom zaštite životne sredine, pored ostalog, obezbeđuje se uravnotežen odnos privrednog razvoja i životne sredine u Republici Srbiji. Propisima iz ove oblasti definisano je u kojim slučajevima je obavezna procena uticaja projekta na životnu sredinu (postrojenja za preradu nafte, gasifikaciju, nuklearna postrojenja, livnice crne metalurgije itd.) i kako se pribavljaju dozvole za upravljanje otpadom.

- Zakon o zaštiti životne sredine („Sl. glasnik RS” br. 135/04 i 36/09)
- Zakon o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Sl. glasnik RS” br. 135/04 i 88/10)
- Zakon o upravljanju otpadom („Sl. glasnik RS” br. 36/09 i 88/10)
- Pravilnik o obrascu zahteva za izdavanje dozvole za skladištenje, tretman i odlaganje otpada („Sl. glasnik RS” br. 72/09)

ZAPOŠLJAVANJE STRANACA

Stranac može da radi u Republici Srbiji na osnovu radne ili poslovne dozvole. Propisano je da strani državljanin može zasnovati radni odnos ako ima odobrenje za stalno nastanjenje, odnosno privremeni boravak, izdato od Ministarstva unutrašnjih poslova i ako dobije odobrenje za zasnivanje radnog odnosa koje daje Nacionalna služba za zapošljavanje.

Međutim, odobrenje za zasnivanje radnog odnosa nije potrebno kada se radni odnos zasniva za obavljanje stručnih poslova utvrđenih ugovorom o poslovno-tehničkoj saradnji, o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji, o prenosu tehnologije i o stranim ulaganjima.

Strani državljanin može biti osnivač ili član privrednog društva u Republici Srbiji i ima pravo da zasnije radni odnos u svom privrednom društvu. Na osnovu rešenja o registraciji, stranac podnosi zahtev Upravi granične policije Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije, radi izdavanja poslovne dozvole. Potrebno je navesti da se poslovna dozvola izdaje stranom državljaninu ili licu bez državljanstva koje ima status preduzetnika ili osnivača, radi obavljanja poslova upravljanja, ili na osnovu koje može da obavlja druge poslove. Shodno ovome, stranim državljanima i licima bez državljanstva, koji se pojavljuju kao preduzetnici, osnivači i članovi privrednih društava, Nacionalna služba za zapošljavanje ne izdaje radne dozvole, već oni dobijaju poslovne dozvole u Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srbije.

Nacionalna služba za zapošljavanje izdaje samo odobrenje za zasnivanje radnog odnosa.

- Zakon o uslovima za zasnivanje radnog odnosa sa stranim državljanima („Sl. list SFRJ”, br. 11/78 i 64/89, „Sl. list SRJ”, br. 42/92, 24/94 i 28/96 i „Sl. glasnik RS”, br. 101/05 – dr. zakon – dalje: Zakon)
- Zakon o radu („Sl. glasnik RS”, br. 24/05, 61/05 i 54/09)
- Zakon o strancima („Sl. glasnik RS”, br. 97/08)

IV OTPOČINJANJE POSLOVNE AKTIVNOSTI

Otpočinjanie poslovne aktivnosti privrednog društva u Srbiji zahteva: registraciju u Agenciji za privredne registre, jedinstvenu prijavu zaposlenih na obavezno socijalno osiguranje i otvaranje računa kod poslovne banke.

Poslovni prostor

Privredno društvo i drugo pravno lice mora imati službenu adresu u Srbiji kako bi se moglo registrovati. Pravni zastupnik može privremeno koristiti svoju poslovnu adresu kao adresu društva u osnivanju.

Overa dokumenata

Svi pravni dokumenti moraju biti overeni kod suda. Visina naknade za overu dokumenta zavisi od visine vrednosti osnovnog kapitala.

Overeni prevod

Ukoliko je neki od dokumenata na stranom jeziku, mora biti preveden od strane stalnog sudskog tumača na srpski jezik.

Otvoranie računa kod banke

Osnivački kapital mora se položiti na račun kod banke, a potvrda o uplati služi kao dokaz pri registraciji društva.

Prijava za upis osnivanja društva

Prijava za upis pravnog subjekta podnosi se na propisanom obrascu Agenciji za privredne registre (jedinstvena registraciona prijava osnivanja pravnih lica i drugih subjekata i upisa u jedinstveni registar poreskih obveznika). Uz popunjenu prijavu prilaže se dokumentacija, propisana posebno za svaki oblik organizovanja, i dokaz o uplati naknade.

Jednošalterski sistem registracije

Privredni subjekti koji se registruju u Agenciji za privredne registre sa registracijom osnivanja istovremeno dobijaju registarski/matični broj koji izdaje Republički zavod za statistiku, poreski identifikacioni broj (PIB) koji izdaje Poreska uprava i broj osiguranika zdravstvenog osiguranja koji izdaje Republički zavod za zdravstveno osiguranje.

Ukoliko nisu ispunjeni uslovi za upis u Jedinstveni registar poreskih obveznika, privredni subjekt će biti registrovan u Agenciji uz obaveštenje da se za dodelu PIB obrati Poreskoj upravi.

Ukoliko nisu ispunjeni uslovi za registraciju obveznika plaćanja zdravstvenog doprinosa, subjekt će biti registrovan u Agenciji i upućen da se obrati Republičkom zavodu za zdravstveno osiguranje.

Jednošalterski sistem prijave zaposlenih na obavezno socijalno osiguranje

Dostavljanjem „M” obrasca poslodavac prijavljuje zaposlenog istovremeno na penzijsko i invalidsko osiguranje, zdravstveno osiguranje i osiguranje za slučaj nezaposlenosti. Jedinstvena prijava na „M” obrascu podnosi se organizacionoj jedinici Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje ili Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje, prema sedištu obveznika privrednog društva, odnosno njegove organizacione jedinice.

V KRATAK PUTOKAZ ZA OSNIVANJE FIRME

Ko će mi pomoći?

- Privredne komore
- Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja
- Agencija za privredne registre
- Nacionalna agencija za regionalni razvoj – NARR
- Agencija za strana ulaganja – SIEPA
- Strukovna i granska udruženja
- Fond za razvoj
- Banke
- Organi lokalne samouprave
- Nacionalna služba za zapošljavanje
- Inspeksijske službe

VI KORISNE ADRESE

Agencija za privredne registre

Brankova 25
11000 Beograd
Tel: +381 11 2023 350
www.apr.gov.rs

Narodna banka Srbije

Kralja Petra 12
Tel: +381 11 3027 100
Nemanjina 17
Tel: +381 11 3338 000
11000 Beograd
www.nbs.rs

Uprava carina

Bulevar AVNOJA-a 155a
11070 Novi Beograd
Tel: +381 11 2015 800
www.upravacarina.rs

Ministarstvo finansija i privrede

Kneza Miloša 20
11000 Beograd
Tel: +381 11 361 32 45, 364 26 00
www.mfp.gov.rs

Ministarstvo rada i socijalne politike

Nemanjina 22-24
11000 Beograd
Tel: +381 11 3616 263
www.minrzs.gov.rs

Republički zavod za statistiku

Milana Rakića 5
11000 Beograd
Tel: +381 11 2412 922
www.stat.gov.rs

Fond za razvoj Republike Srbije

Bulevar Nemanjića 14a
18000 Niš
Tel: +381 18 4150 199
www.fondzarazvoj.gov.rs

Nacionalna agencija za regionalni razvoj (NARR)

Nacionalni centar: Zaječar, Trg oslobođenja bb
19000 Zaječar
Tel: +381 19 445 301
Kancelarija Beograd: Trg Nikole Pašića 5/VI
Tel: +381 11 2060 888
www.narr.gov.rs

Nacionalna služba za zapošljavanje

Direkcija
Svetozara Markovića 37
34000 Kragujevac
Tel: +381 34 505 500
Kralja Milutina 8
11000 Beograd
Tel: +381 11 2929 800
Pozivni centar za poslodavce 0901/300 301
www.nsz.gov.rs

Republička inspekcija rada

Nemanjina 22–26
11000 Beograd
Tel: +381 11 3607 600
www.minrzs.gov.rs/cms/sr/inspektorat-za-rad

Republička tržišna inspekcija

Omladinskih brigada 1
11070 Novi Beograd
Tel: +381 11 3614 334
www.mtu.gov.rs

Agencija za strana ulaganja i promociju izvoza (SIEPA)

Vlajkovićeve 3/V
11000 Beograd
Tel: +381 11 3398 550
www.siepa.gov.rs

Privredna komora Srbije

Resavska 13–15
11000 Beograd
Tel: +381 11 3300 900
www.pks.rs

Predstavništva PKS u inostranstvu

Ruska Federacija, Moskva

KT Biro pri ambasadi Srbije
Mosfiljmovska 9, d 42
119281 Moskva 95
Tel: +7 499 1478 505
moscow@pks.rs
www.pks.rs/ru

Belgija, Brisel

WTC I / Bvd du Roi Albert II 30/19, Bte 46B
1000 Brussels, Belgium
Tel: +32 2 2015 960
brussels@pks.rs
www.pks.rs/be

Nemačka, Frankfurt

Boersenplatz 4
D-60313 Frankfurt am Main
Tel: +49 69 2972 9313
frankfurt@pks.rs
www.pks.rs/de

Italija, Milano

Promos
Via Campario 1/II,
20124 Milano
Tel: +39 02 8515 5366
milan@pks.rs
www.pks.rs/it

Austrija, Beč

Gumpendorfer Strasse 83
A-1050 Wien
Tel: +43 6767725053, +43 590900 14 407
vienna@pks.rs
www.pks.rs/at

Francuska, Pariz

Tour de l`Horlage
4, Place Louis Armand
75603 Paris cedex 12
Tel: +33 1 7276 8107
paris@pks.rs
www.pks.rs/fr

Ukrajina, Kijev

Biznis centar Platinum
02140 Kiev
M. Griška 32
Tel: +38 044 2000 145
kiev@pks.rs
www.pks.rs/ua

Crna Gora, Podgorica

Jovana Tomaševića bb
81000 Podgorica
Tel: +382 20 241 050
podgorica@pks.rs
www.pks.rs/me

Hrvatska, Zagreb

Vukotinovićeve 4/1
10000 Zagreb
Tel: +385 1 7788 466
zagreb@pks.rs
www.pks.rs/hr

Izdavač

PRIVREDNA KOMORA SRBIJE

Beograd, Resavska 13–15

www.pks.rs

Autori

PRIVREDNA KOMORA SRBIJE

Odbor za privredni sistem

privrednopravna@pks.rs

Mirjana Seović, sekretar Odbora

mirjana.seovic@pks.rs

Irena Milojević, samostalni savetnik

irena.milojevic@pks.rs

Grafičko oblikovanje i korektura

PRIVREDNA KOMORA SRBIJE

Služba za marketing

marketing@pks.rs

Štampa

Čugura print, Beograd

Tiraž: 1000

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

347.72.037(497.11)

СЕОВИЋ, Мирјана, 1949-

Vodič za osnivanje firme : zakonski
okvir, sektorske dozvole, postupak / [Mirjana
Seović, Irena Milojević]. - Beograd :
Privredna komora Srbije, 2012 (Beograd :
Čugura print). - 48 str. ; 23 cm

Podatak o autorima preuzet iz kolofona. -
Tiraž 1.000.

ISBN 978-86-80809-74-8

1. Милојевић, Ирена, 1969- [аутор]

а) Привредна друштва - Оснивање - Правни
аспект - Србија

COBISS.SR-ID 192017164

Vodič za osnivanje firme pruža budućim domaćim i stranim ulagačima informacije, uputstva i podršku, kako i pod kojim uslovima da otpočnu biznis.

Strana pravna i fizička lica mogu osnivati privredna društva i druge oblike poslovanja, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i zakonom kojim se uređuju strana ulaganja.

Odbor za privredni sistem

Resavska 13-15, 11000 Beograd

Tel: +381 11 3300 900

www.pks.rs

ISBN 978-86-80809-74-8